

VI. Kaupunginkirjasto.

Kaupunginkirjaston hallituksen kertomus vuodelta 1916 ¹⁾ oli seuraavaa sisällystä:

Hallituksen ko-
koonpano. Kirjaston hallituksena olivat samoin kuin edellisenäkin vuonna varsinaiset jäsenet ent. päätirehtööri Richard Sievers puheenjohtajana, ylimäär. professori J. N. Reuter varapuheenjohtajana ja lehtori Hugo Bergroth sekä varajäsenet ylimäär. professori Kustavi Grotenfelt, professori Yrjö Hirn ja filosofiantohtori A. H. Bergholm.

Henkilökunta. Kirjaston henkilökunnasta on mainittava ainoastaan, että pääkirjaston opintosalin amanuenssi filosofianmaisteri Thora Gripenberg helmikuun 1 päivänä erosi ja hänen sijaansa tuli yliopiston kirjaston ylimääräinen amanuenssi Simo Pakarinen sekä että Kallion haarakirjaston vahtimestari Ilmari Lainio erosi marraskuun 1 päivänä ja hänen sijaansa tuli nuorukainen Eino Lindgren.

Uuden kirjasto-
talon rakennut-
taminen. Kaupunginkirjasto on vuonna 1916 hyvällä menestyksellä, vaikkei aivan häiriöttä, jatkanut sivistystyötään. Kirjastolle asetettavat ja asetetut vaatimukset kasvavat kuitenkin yhä. Entistä selkeämmin esiintyy, miten välttämätöntä on valmistaa nykyistä otollisemmat edellytykset sen vapaalle kehittämiselle.

Pääkirjaston huoneiston ahtaus, epätarkoituksenmukaisuus ja epähygienisyys — nuo jo niin monasti aikaisemmin huomautetut vajavaisuudet — ovat lainausliikkeen kasvaessa käyneet yhä sietämättömämmiksi. Tämän vuoksi onkin valitettavaa, että uuden kirjastorakennuksen hanke ei kuluneena vuonna ole mainittavasti edistynyt. Nykyhetkellä ei ole eikä kai voikaan olla kysymys muista kuin alustavista toimenpiteistä. Mutta jo onnistuneen rakennussuunnitelman valmistaminen siksi erikoislaatukselle laitokselle kuin yleinen kirjasto on vaatii aikansa. Vielä ei ole määrätty tulevan kirjastorakennuksen paikkaakaan. Kun keskeinen asema on mitä olennaisin edellytys kirjaston menestykselliselle toiminnalle, on välttä-

¹⁾ Kertomukseen liittyvät taulutiedot lainausliikkeestä sekä käynneistä lukusaleissa ovat julkaistuina Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa vuodelta 1919.

mätöntä, että rakennuksen asemaa määrättäessä kaikki mahdollisuudet tarkasti punnitaan. Edullinen rakennuspaikka olisi esim. se Kaisaniemen puiston kulmaus, jossa nyt sijaitsee ilmatieteellisen keskuslaitoksen entinen magneettinen havaintoasema. Ilmatieteellinen laitos lienee taipuvainen kohtuullisesta korvauksesta luovuttamaan kaupungille paikan. Paikka olisi keskikaupungin välittömässä läheisyydessä suuren kulkuväylän varrella ja samalla kuitenkin aivan rauhallinen. Puiston uudestijärjestelyssä on kysymyksessä oleva alue jäänyt verraten käyttämättömäksi, eikä kirjaston laatuinen rakennus yleensäkin mainittavasti tulisi häiritsemään puiston viihtyisyyttä ja käytettävyyttä yleisenä virkistyspaikkana. Rahatoimikamari on jättänyt rakennuskysymyksen valmistelun komitealle, johon kuuluvat rahatoimikamarin valitsemina tod. valtioneuvos Alexis Gripenberg ja arkkitehti Hugo Lindberg, kaupungin yleisten töiden hallituksen valitsemina arkkitehdit Armas Lindgren ja Karl Hård af Segerstad sekä kirjaston johtokunnan edustajina ent. päätirehtööri Richard Sievers ja kirjastonhoitaja Uno Therman. Komitea on kokoontunut ainoastaan muutaman kerran kevättalvella 1916.

Se tilanahtaus, johon kansakoulut nykyoloissa ovat joutuneet, on aiheuttanut kirjaston johtokunnan myöntämään kuudelle kansakoululuokalle tilaa Kallion kirjastorakennuksessa. Samassa kirjastorakennuksessa on työväenopiston suomenkielinen osasto, kuten edellisenäkin vuonna, järjestänyt opintokursseja 2 à 3 iltana viikossa. Kirjasto odottaa kuitenkin kärsimättömänä sen ajankohdan koittamista, jolloin rakennus taas kokonaisuudessaan on sen käytettävissä. Tilanahtaus haaraosaston yleisessä lainausosastossa pakottaa nimitään lähimmässä tulevaisuudessa järjestämään erikoisen lasten ja nuorison lainausosaston sinne.

Korkeimmalta taholta määrättiin vuoden varrella nostettavaksi syyte majesteettirikoksesta kirjaston johtokunnan varsinaisia jäseniä ent. päätirehtööri Richard Sieversä, professori J. N. Reuteriä, lehtori Hugo Bergrothia, johtokunnan varajäseniä ylimäär. professori Kustavi Grotenfeltiä ja professori Yrjö Hirniä sekä Kallion haaraosaston johtajaa filosofianmaisteri Edvard Grönroosia ja Töölön haaraosaston johtajaa rautatienvirkamies Jarl Weckmania vastaan sen johdosta, että kirjastosta oli lainattu yleisölle teokset Jensen, A., „Tsardömet vid skiljovägen“ ja Ganz, H., „Före katastrofen“. Mainitut teokset takavarikoitiin painoylihallituksen määräyksestä syyskuun 27 ja 28 päivänä 1915.

Samaan aikaan kuin useassa muussa yleisessä kirjastossa ajan olojen on havaittu vaikuttaneen taannuttavasti viime vuoden lainausliikkeeseen, on Helsingin kaupunginkirjastossa sekä kotilainojen luku että lukusaleissa käyntien määrä tuntuvasti kasvanut.

Koululuokkain
sijoitus Kallion
haarakirjas-
toon.

Syyte majes-
teettirikok-
sesta.

Lainausliike.

Muuan norjalainen kirjastonhoitaja selittää johtamansa kirjaston lainausliikkeen alenemisen johtuvan nykyisestä suuresta työvoimien kysynnästä ja keinottelukiihkosta. Meilläkin ovat samat tekijät kylläkin olleet vaikuttamassa. Miten ne lienevätkin vaikuttaneet lainausliikkeeseen, ovat niiden tehon tuhonneet, jopa kääntäneet vastakkaiseksikin toiset lainausliikkeen kasvamiselle suotuisimmat olosuhteet, etupäässä runsas kaupunkiin muutto. Vähemmässä määrässä on kirjalainamääräin eroon vuosina 1916 ja 1915 vaikuttanut se seikka, että kirjasto kirjavarojen inventtauksen vuoksi oli suljettuna kaksi viikkoa vuonna 1915.

Lainapäivien luku oli pääkirjastossa ja Kallion haaraosastossa 347, Töölön haaraosastossa 308 ja Hermannin haaraosastossa 306. Hermannin haaraosaston lainausosasto oli korjaustöiden vuoksi suljettuna pari päivää.

Lainausosastojen aukioloajoissa on tapahtunut ainoastaan se muutos, että pääkirjaston lasten- ja nuorisososastoa ahtauden vuoksi on joulukuun ajalla sunnuntaisin pidetty avoimena tunti kauemmin kuin ennen.

Kirjalainojen määrä oli seuraava:

	1916.	1915.
Pääkirjastossa	268,679	239,501
Kallion haaraosastossa	159,421	133,908
Töölön "	28,264	25,549
Hermannin "	16,721	15,502
Yhteensä	473,085	414,460

Kutakin lainauspäivää kohti lainattiin pääkirjastosta 774, Kallion haaraosastosta 459, Töölön haaraosastosta 92, Hermannin haaraosastosta 55 eli yhteensä 1,380 kirjaa.

Erikielisen kirjallisuuden lainausta valaisee seuraava taulu:

	Suomenkiel. kirjallisuus.		Ruotsin- sekä tansk. ja nor- jankiel. kirjall.		Saksan-, ransk.- ja engl. kiel. kirjall.		Yhteensä.
	Absoluutt. luku.	0/0.	Absoluutt. luku.	0/0.	Absoluutt. luku.	0/0.	
Pääkirjasto	130,420	48.6	134,423	50.0	3,836	1.4	268,679
Kallion haaraosasto ...	126,449	79.3	32,972	20.7	—	—	159,421
Töölön " ..	15,729	55.7	12,535	44.3	—	—	28,264
Hermannin " ..	10,035	60.0	6,686	40.0	—	—	16,721
Yhteensä	282,633	59.7	186,616	39.5	3,836	0.8	473,085

Kuten edellisenäkin vuonna oli pääkirjaston lasten ja nuorison osaston lainausliike melkoista pienempi kuin aikuisten osaston. Haaraosastoissa oli suhde päinvastainen, niinkuin seuraavasta taulusta näkyy:

	Kirjalainoja aikuisille.		Kirjalainoja lapsille.		Yhteensä.
	Abso-luutt. luku.	%.	Abso-luutt. luku.	%.	
Pääkirjasto	164,958	61.4	103,721	38.6	268,679
Kallion haaraosasto	67,963	42.6	91,458	57.4	159,421
Töölön ”	11,835	41.9	16,429	58.1	28,264
Hermannin ”	4,763	28.5	11,958	71.5	16,721
Yhteensä	249,519	52.7	223,566	47.3	473,085

Seuraava taulu selvittää kertomus- ja romaanikirjallisuuden sekä muun kirjallisuuden lainauksen välisen suhteen. Erikoisemmin pistää silmään lainaussuhde Töölön haaraosastossa, jossa lasten- ja nuorisonosastosta on tietokirjallisuutta lainattu verraten runsaammin kuin aikuisten osastosta.

	Kirjalainoja aikuisille.				Kirjalainoja lapsille ja nuorisolle.				Kaikki kirjalainat.			
	Romaani-kirjalli-suus.		Muu kir-jallisuus.		Kertomus-kirjalli-suus.		Muu kir-jallisuus.		Romaani- ja kerto-muskirjal-lisuus.		Muu kir-jallisuus.	
	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.	Luku.	%.
Pääkirjasto ..	107,129	64.9	57,829	35.1	73,509	70.9	30,212	29.1	180,638	67.2	88,041	32.8
Kallion haara-os.	42,487	62.5	25,476	37.5	72,275	79.0	19,183	21.0	114,762	72.0	44,659	28.0
Töölön haara-os.	9,138	77.2	2,697	22.8	12,605	76.7	3,824	23.3	21,743	76.9	6,521	23.1
Hermannin haaraos.	3,307	69.4	1,456	30.6	10,082	84.3	1,876	15.7	13,389	80.1	3,332	19.9
Yhteensä	162,061	64.9	87,458	35.1	168,471	75.4	55,095	24.6	330,532	69.9	142,553	30.1

Seuraava taulu osoittaa, miten lainaus pääkirjastossa ja haaraosastoissa jakautuu kirjavaraston eri osastoille:

	Luku.	%.
I. Uskontoa	3,063	0.7
II. Historiaa ja elämäkertoja	34,722	7.3
III. Maantietoa, kansatiedettä ja matkakuvauksia	23,412	5.0

	Luku.	%.
IV. Romaaneja, kertomuksia ja satuja	330,532	69.9
V. Runoja, näytelmiä, kirjallisuuden-, tieteen- ja taiteenhistoriaa	33,992	7.2
VI. Terveys- ja lääkintäoppia, luonnontiedettä matematiikkaa ja teknologiaa	19,569	4.1
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä, yhteiskunnallisia kysymyksiä ja taloutta	7,239	1.5
VIII. Kielitiedettä	5,402	1.1
IX. Filosofiaa, siveysoppia, kasvatusta, urheilua ja sekalaisia aineita	15,154	3.2
Yhteensä	473,085	100.0

Kirjastosta vuonna 1916 lainatuista kirjoista jäi vuoden varrella palauttamatta 78; näistä oli 61 lainattu pääkirjastosta, 15 Kallion ja 2 Töölön haaraosastosta.

Vuosina 1912—1916 on 40,107 henkilöä kirjoittautunut lainaajaksi kirjastoon, näistä 6,447 vuonna 1916. Viimeksi mainittuna vuonna otti kotilainoja kirjastosta 20,551 henkilöä. Alla oleva taulu valaisee lähemmin lainausliikkeen jakautumista yhteiskuntaluokkien mukaan, ja näkyy siitä muun muassa, että muutkin yhteiskuntaluokat kuin ruumiillisen työn tekijät yhä runsaammin ovat alkaneet käyttää kirjastoa, etenkin pääkirjastoa.

	Miehiä.			Naisia.			Lapsia ja nuorisoa			Kaiken kaikkiaan.
	Ruumiillis. työn tekij.	Muita.	Yht.	Ruumiillis. työn tekij.	Muita.	Yht.	Poikia.	Tyttöjä.	Yht.	
<i>Suomenkielisiä lainaajia.</i>										
Pääkirjasto	1,234	1,248	2,482	925	1,189	2,114	1,383	642	2,025	6,621
Kallion haaraosasto ..	861	272	1,133	582	351	933	1,249	855	2,104	4,170
Töölön „ ..	119	23	142	100	41	141	241	86	327	610
Hermannin „ ..	57	7	64	55	21	76	135	66	201	341
Yhteensä	2,271	1,550	3,821	1,662	1,602	3,264	3,008	1,649	4,657	11,742
<i>Ruotsinkielisiä lainaajia</i>										
Pääkirjasto	1,082	1,552	2,634	659	2,111	2,770	1,142	521	1,663	7,067
Kallion haaraosasto ..	162	101	263	99	134	233	347	268	615	1,111
Töölön „ ..	69	31	100	35	53	88	112	98	210	398
Hermannin „ ..	23	12	35	21	12	33	89	76	165	233
Yhteensä	1,336	1,696	3,032	814	2,310	3,124	1,690	963	2,653	8,809
<i>Kaikkiaan lainaajia.</i>										
Pääkirjasto	2,316	2,800	5,116	1,584	3,300	4,884	2,525	1,163	3,688	13,688
Kallion haaraosasto ..	1,023	373	1,396	681	485	1,166	1,596	1,123	2,719	5,281
Töölön „ ..	188	54	242	135	94	229	353	184	537	1,008
Hermannin „ ..	80	19	99	76	33	109	224	142	366	574
Yhteensä	3,607	3,246	6,853	2,476	3,912	6,388	4,698	2,612	7,310	20,551

Pääkirjaston opintosali, yleinen lukusali ja sanomalehtihuoneet olivat avoinna 362 päivää, lasten ja nuorison lukusali 347 päivää. Kallion sekä aikuisten että lasten lukusali olivat avoinna 347 päivää, sanomalehtisali 361 päivää. Tehtaankadun lukuhuoneet olivat avoinna 362 päivää, Töölön haaraosaston 361 päivää; Hermannin haaraosaston lukuhuoneet olivat korjaustöiden vuoksi avoinna ainoastaan 357 päivää.

Aukioloajat ovat pääkirjastossa olleet samat kuin edellisen vuoden loppupuolella, paitsi lasten ja nuorison lukusalissa, joka jouluukuussa oli sunnuntaisin avoinna klo 12—3 i. p. Kallion lasten lukusalia on niinä päivinä, jolloin sali on ollut luovutettuna kansakouluopetukseen, pidetty avoinna ainoastaan klo 5—8 i. p. Hermannin haaraosaston sanomalehtihuone oli 3 päivänä klo 10—2 luovutettu kaupungin rahatoimikamarin käytettäväksi kruununverojen kannantaa varten. Töölön haaraosaston sanomalehtihuoneet suljettiin sunnuntai- ja pyhäpäivinä jo klo 8 i. p. Muutoin ovat näiden samoin kuin Tehtaankadunkin haaraosaston aukioloajat olleet entisellään.

Lukusaleissa käyntien luku, joka tänä kuten edellisinäkin vuosina on määriteltävissä vain pääkirjastossa ja Kallion haaraosastossa, oli seuraava:

Pääkirjasto.	Kallion haaraosasto.
Opintosali..... 23,442	Aikuisten lukusali..... 14,430
Yleinen lukusali..... 46,992	Lasten lukusali..... 60,013
Last. ja nuorison luku- sali..... 21,322	Sanomalehtisali..... 80,139
Sanomalehtihuoneet 311,970	<u>Yhteensä 154,582</u>
<u>Yhteensä 403,726</u>	

Lukusaleissa käyntien luku oli päivää kohti keskimäärin pääkirjastossa vuonna 1916 1,118 käyntiä, vuonna 1915 982 käyntiä, Kallion haaraosastossa vuonna 1916 437 käyntiä, 1915 440 käyntiä.

Pääkirjastossa oli eri lukusaleissa yleisölle esillä 206 aikakauslehteä (266 kappaleena) ja 57 sanomalehteä (73 kappaleena), Kallion haaraosastossa 86 aikakauslehteä (124 kappaleena) ja 38 sanomalehteä (48 kappaleena), Töölön haaraosastossa 25 aikakauslehteä (27 kappaleena) ja 18 sanomalehteä (23 kappaleena), Hermannin haaraosastossa 26 aikakauslehteä (1 kappale kutakin) ja 14 sanomalehteä (19 kappaleena) sekä Tehtaankadun haaraosastossa 30 aikakauslehteä (31 kappaleena) ja 17 sanomalehteä (26 kappaleena).

Kirjavarasto.

Kirjavaraston nidemäärien lisääntymistä vuonna 1916 valaisee seuraava taulu:

Kirjallisuusosasto.	Tammik. 1 p. 1916.				Poistettu 1916.				Tullut lisää v. 1916.				Jouluk. 31 p. 1916.			
	Suomenkielisiä kirjallisuutta.		Saksan-, ranskan- ja engl. kiel. kirj.	Yhteensä.	Suomenkielisiä kirjallisuutta.		Ruots- (seikä tansk. ja norj.) kiel. kirj.	Saksan-, ranskan- ja engl. kiel. kirj.	Yhteensä.	Suomenkielisiä kirjallisuutta.		Ruots- (seikä tansk. ja norj.) kiel. kirj.	Saksan-, ranskan- ja engl. kiel. kirj.	Yhteensä.		
I	1,415	980	6	2,401	—	1	—	1	64	44	3	111	1,479	1,023	9	2,511
II	2,159	3,306	43	5,508	56	30	—	86	193	191	11	395	2,296	3,467	54	5,817
III	1,273	1,914	21	3,208	23	16	—	39	121	86	6	213	1,371	1,984	27	3,382
IV	14,541	19,915	286	34,742	646	682	—	1,328	2,100	1,364	68	3,532	15,995	20,597	354	36,946
V	4,253	3,506	327	8,086	51	11	—	62	351	310	48	709	4,553	3,805	375	8,733
VI	1,628	1,988	23	3,639	15	6	—	21	162	210	4	376	1,775	2,192	27	3,994
VII	1,728	1,501	11	3,240	25	23	—	48	173	98	—	271	1,876	1,576	11	3,463
VIII	401	498	—	899	7	1	—	8	66	51	—	117	460	548	—	1,008
IX	1,795	2,097	47	3,939	19	8	—	27	210	154	10	374	1,986	2,243	57	4,286
X ¹⁾	3,436	4,525	227	8,188	53	36	—	89	679	424	17	1,120	4,062	4,913	244	9,219
Yht.	32,629	40,230	991	73,850	895	814	—	1,709	4,119	2,932	167	7,218	35,853	42,348	1,158	79,359

Tilanahtauden vuoksi valittiin ja erotettiin kirjaston kirjavarastoista n. 1,900 nidettä vanhempaa ja vähemmän kysyttyä kirjallisuutta, jotka sijoitettiin Kallion haaraosaston varastohuoneeseen.

Kirjalahjoja ovat vuoden vaarrella kirjastolle antaneet kirjailija K. G. Blomberg, rouva Ruth Engeström, eversti G. Fraser, neiti L. Gripenberg, maisteri E. Grönroos, Helsingin valtuusmiesten kanslia, herra O. Huff, herra I Schur, ent. päättirehtööri R. Sievers, herra D. Skurnik, lehtori A. Takolander, herra J. W. Wallinheimo ja rehtori K. A Wegelius.

Julkaisujaan ovat kirjastolle lähettäneet Deichmanin kirjasto Kristianiassa, „Eläinten ystäväin“ yhdistys, työväenopisto, kansakoulu, kaupunginvaltuusto, puhelinyhdistys, teollisuushallitus, maanviljelyshallitus, postisäästöpankkihallitus, postihallitus, Aarhusin kaupungin kirjasto, Suomen kauppankki, ruotsalainen kirjallisuuden-seura, ruotsalaisen kansakoulun ystävät, teknillisen korkeakoulun kirjasto, yliopiston kirjasto ja Viipurin kaupungin kirjasto.

¹⁾ X osastoon on luettu hakemistoteokset, sidotut sanomalehti- ja aikakauskirjavuosikerrat, loisto- ja kuvateokset y. m., joita ei lainata kotiin, vaan jotka ovat yleisön käytettävänä lukusaleissa; muihin osastoihin kuuluvien kirjojen laatu on mainittu siv. 261—262.

Juoksevien kirjastotöiden ohella on jatkettu yleisen, sanakirjan muotoon laaditun lippuluettelon valmistamista, jossa on samaan aakkostoon järjestetty tekijä-, kirjannimi- ja aineliput. Suomenkielisestä kirjallisuudesta on tällaisen luettelon valmistanut apulaiskirjastonhoitaja Volter Kilpi, ja on tämä noin 30,000 lippua käsittävä luettelo valmistunut ja annettu yleisön käytettäväksi loppupuolella vuotta. Liput vastaavanlaatuista kirjaston ruotsinkielisen ja ulkomaisen kirjallisuuden luetteloja varten ovat myös jo suurelta osalta valmiiksi kirjoitetut. Edelleen on aikakauslehtien sisällyksen korttiluettelon valmistus huomattavasti edistynyt.

Sisäiset työt.

Painosta on julkaistu lisäluettelo v. 1915 hankitusta suomenkielisestä kirjallisuudesta, vastaava lisäluettelo ruotsin- ja vieraskielisestä kirjallisuudesta luettelo suomenkielisestä ja luettelo ruotsinkielisestä lasten ja nuorisonkirjallisuudesta, joka on hankittu kirjastoon vuosina 1914 ja 1915, luettelo Hermannin haaraosastoon v.v. 1910—1915 hankitusta suomenkielisestä kirjallisuudesta sekä kertomus kirjaston toiminnasta v. 1915.

Kirjastolaitoksen tulot olivat vuonna 1916 seuraavat:

Tulot ja menot.

Kuukausi.	Pääkirjastossa.		Kallion haaraosastossa.		Töölön haaraosastossa.		Hermannin haaraosast.		Yhteensä.	
	Smk.	p:iä.	Smk.	p:iä.	Smk.	p:iä.	Smk.	p:iä.	Smk.	p:iä.
Tammikuussa	301	70	75	—	8	45	6	50	391	65
Helmikuussa ..	311	74	78	30	6	10	6	05	402	19
Maaliskuussa	345	25	114	75	16	75	11	90	488	65
Huhtikuussa ..	292	80	75	10	6	30	5	70	379	90
Toukokuussa	302	50	81	30	9	50	7	55	400	85
Kesäkuussa ..	240	20	58	95	13	15	5	15	317	45
Heinäkuussa ..	268	85	78	95	11	10	11	05	369	95
Elokuussa	295	20	102	15	6	55	11	75	415	65
Syyskuussa ..	299	60	68	05	21	65	5	85	395	15
Lokakuussa ..	356	75	85	85	8	35	7	05	458	—
Marraskuussa	330	55	94	95	3	35	6	20	435	05
Joulukuussa ..	376	85	125	70	17	05	6	75	526	35
Yhteensä	3,721	99	1,039	05	128	30	91	50	4,980	84

Nämä rahamäärät jakaantuvat seuraaviin pääeriin:

	Pääkirjasto.			Kallion haaraosasto.			Töölön haaraosasto.			Hermannin haaraosasto.			Yhteensä.		
	Luku.	Smk.	piä.	Luku.	Smk.	piä.	Luku.	Smk.	piä.	Luku.	Smk.	piä.	Luku.	Smk.	piä.
Sakkoja	11,700	2,666	—	3,338	648	70	299	93	70	122	41	—	15,459	3,449	40
Suomal. luett. ä 5 p:ää	547	27	35	5	—	25	6	—	30	41	2	05	599	29	95
” ” ” 10 ”	—	—	—	7	—	70	25	—	50	—	—	—	32	3	20
” ” ” 15 ”	723	108	45	488	73	20	13	1	95	77	11	55	1,301	195	15
” ” ” 20 ”	206	41	20	66	13	20	—	—	—	—	—	—	272	54	40
” ” ” 25 ”	—	—	—	246	61	50	—	—	—	—	—	—	246	61	50
” ” ” 60 ”	116	69	60	109	65	40	—	—	—	—	—	—	225	135	—
Ruotsal. ” ” 5 ”	488	24	40	2	—	10	5	—	25	18	—	90	513	25	65
” ” ” 10 ”	4	—	40	57	5	70	20	2	—	—	—	—	81	8	10
” ” ” 15 ”	615	92	25	140	21	—	8	1	20	66	9	90	829	124	35
” ” ” 30 ”	189	56	70	27	8	10	—	—	—	—	—	—	216	64	80
” ” ” 60 ”	111	66	60	—	—	—	—	—	—	—	—	—	111	66	60
” ” ” 1 mk	236	236	—	11	11	—	2	2	—	—	—	—	249	249	—
Luetteloja vieraskieli- sestä kirjallisu- desta ä 10 p	42	4	20	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	4	20
Sekalaista ¹⁾	—	328	84	—	130	20	—	24	40	—	26	10	—	509	54
Yhteensä	—	3,721	99	—	1,039	05	—	128	30	—	91	50	—	4,980	84

Kirjastolaitoksen menot näkyvät seuraavasta yhdistelmästä ²⁾, johon myös on otettu kirjaston vuotuiset määrärahat.

	Määrärahat.	Menot.
Palkat ja palkkiot	Smk 77,304: —	Smk 77,301: 63
Kirjat, aikakaus- ja sanomaleh- det ynnä sidonta	” 35,000: —	” 34,998: 69
Haaraosastojen vuokrat	” 5,350: —	” 5,350: —
Painatustyöt	” 2,500: —	” 2,496: 74
Kirjahyllyt ja luettelokaapit ..	” 1,100: —	” 1,099: 55
Lämmitys	” 10,900: —	” 10,875: 95
Valaistus	” 5,900: —	” 5,883: 89
Palovakuutus	” 250: —	” 220: 22
Lumenajo	” 250: —	” 233: 6 0
Vedenkulutus	” 150: —	” 128: 71
Kadun ja pihan puhtaanapito ..	” 860: —	” 860: —
Erinäisiä ja arvaamattomia me- noja	” 5,600: —	” 5,600: 60
Yhteensä	Smk 145,164: —	Smk 145,049: 58

¹⁾ Pääkirjaston sekalaisiin tuloihin on kuten edellisinäkin vuosina luettu ne varat (v. 1916 Smk 40: —), jotka ovat kertyneet sanomalehtien myynistä Teh-taankadun lukusalissa.

²⁾ Tähän laskelmaan eivät sisälly kulut kirjastorakennusten ylläpidosta ja palovakuutusmenoista, eivätkä myöskään ne kalliinajanlisäykset, joita osa kirjas-ton vakinaista henkilökuntaa on saanut.